

První kroky s Frama-C

Jan Tužil

16. 3. 2015

Table of Contents

Úvod

Jazyk ACSL

Jazykové konstrukce

Použití Frama-C

Příprava zdrojových kódů

Value plugin

WP plugin

Omezení

Jazyk

Materiály k prezentaci

- ▶ https://github.com/h0nzZik/Frama-C_Examples

Představení

- ▶ Statická analýza C kódu
- ▶ Založeno na pluginech
- ▶ Ověřování proti specifikaci (jazyk ACSL)
- ▶ Možná specifikace: absence běhových chyb

Jak získat?

ACSL - Co je to za jazyk?

- ▶ ANSI / ISO C Specification language
- ▶ V komentářích C kódu.
- ▶ Asserty
- ▶ Invarianty
- ▶ Funkční kontrakty (DbC)
- ▶ <http://frama-c.com/acsl.html>

ACSL - vyjadřovací schopnosti

- ▶ C operátory a datové typy
- ▶ Matematické datové typy
- ▶ Prvořádová logika (s rozšířeními)

Asserty

```
int x = 17;  
/*@ assert x > 5 */
```

- ▶ Základní specifikační jednotka
- ▶ Tvrzení o stavu programu v daném bodě.
- ▶ (ACSL specifikace zabudována v komentáři)

Kvantifikátory

```
int array[4] = {-15, 3, 17, 104};  
/*@  
  assert \forall integer i, j;  
    0 <= i <= j < 4 ==> array[i] <= array[j];  
*/
```

- ▶ Vázaná proměnná má daný typ
- ▶ Typ může být uživatelem definovaný
- ▶ `integer` označuje (matematické) celé číslo

Pointery

```
int array[4] = {-15, 3, 17, 104};  
/*@ assert \valid(array + (0..3)); */
```

- ▶ Predikát `\valid` bere množinu termů
- ▶ `0..3` označuje množinu $\{0, 1, 2, 3\}$
- ▶ Význam: výrazy $\{array + 0, \dots, array + 3\}$ jsou platné ukazatele
- ▶ Obvyklá pointer aritmetika

Uživatelské predikáty

```
/*@  
predicate is_sorted ( int *array, integer len ) =  
  \forall integer i, j; 0 <= i <= j < len  
  ==> array[i] <= array[j];  
*/
```

- Predikát lze využít později

```
/*@ assert is_sorted ( array, 4 ); */
```

Invarianty smyček

```
int arr[7];  
[ ... ]  
/*@ loop invariant is_sorted(arr, i) */  
for ( int i = 0; i < 7; i++ ) {  
    [ ... ]  
}
```

Funkční kontrakty

```
/*@  
requires \valid ( array + (0 .. ( len-1 ) ) );  
ensures is_sorted ( array, len );  
*/  
void sort ( int *array, size_t len);
```

- Paradigma "Design by Contract"

Jednoduché použití

- ▶ Soubor hello.c je v adresáři 01_hello
- ▶ `$ frama-c hello.c -val`
- ▶ Jak ověřit větší projekt z více souborů?

Na co je preprocesor v C?

Na co je preprocesor v C?

- Makra a náhrady textu

Na co je preprocesor v C?

- ▶ Makra a náhrady textu
- ▶ Vkládání (hlavičkových) souborů

Preprocessing ve Frama-C

- ▶ Výchozí: `gcc -C -E -I`
- ▶ Možno předefinovat přepínačem `-cpp-command`
- ▶ Frama-C umí předzpracovat i anotace (s GCC)
- ▶ Rozpracovaný projekt je možné uložit a znovu načíst
- ▶ Viz soubor `build.mk`

Drobnosti

- ▶ RTE plugin generuje anotace pro obvyklé runtime chyby
- ▶ Kombinace RTE + Value může prokázat absenci runtime chyb
- ▶ Uložený projekt je možné načíst do programu frama-c-gui

Value plugin - Principy

- ▶ Abstraktní interpretace
- ▶ Počítá variační domény proměnných
- ▶ Overaproximace - dokazuje korektnost

Variační domény

- ▶ Množina možných hodnot, které může obsahovat daná proměnná.
- ▶ Různé způsoby zápisu
 - ▶ Výčtem $\{2, 12, 22, 32, 42\}$
 - ▶ Intervalem $[2 \dots 42], 2\%10$

Ukázka (01_hello/hello.c) - 1

```
int main(int argc, char **argv)
{
    int __retres;
    int array[25];
    int idx;
    /*@ assert rte: index_bound: 0 ≤ argc; */
    /*@ assert rte: index_bound: argc < 25; */
    array[argc] = 7;
    idx = Frama_C_interval(-1,26);
    idx /= 2;
    /*@ assert rte: index_bound: 0 ≤ idx; */
    /*@ assert rte: index_bound: idx < 25; */
    array[idx] = 0x1234;
    /*@ assert rte: signed_overflow: (int)(idx*2)+3 ≤ 2147483647; */
    /*@ assert rte: signed_overflow: -2147483648 ≤ idx*2; */
    /*@ assert rte: signed_overflow: idx*2 ≤ 2147483647; */
    idx = idx * 2 + 3;
    /*@ assert rte: index_bound: 0 ≤ idx; */
    /*@ assert rte: index_bound: idx < 25; */
    array[idx] = 0x4567;
    /*@ assert rte: signed_overflow: idx+28 ≤ 2147483647; */
    idx += 28;
    /*@ assert rte: index_bound: 0 ≤ idx; */
    /*@ assert rte: index_bound: idx < 25; */
    array[idx] = 15;
    __retres = 0;
    return __retres;
}
```

Ukázka (01_hello/hello.c) - 2

```
$ git clone https://github.com/h0nzZik/Frama-C_Examples.git
$ cd Frama-C_Examples/01_hello
$ make
$ frama-c-gui -load project_after_analysis
```

- ▶ Informace vypsané během analýzy jsou k dispozici i v gui
- ▶ Zajímavé jsou řádky začínající hello.c:123: [value]

Ukázka (01_hello/hello.c) - 3

```
hello.c:17:[value] Assertion 'rte,index_bound' got  
status unknown.
```

- ▶ Nelze ověřit, že zápis do pole proběhne v pořádku.

Pouze pro C

Nikoliv C++